UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

O ante D

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

Oceanus oceana oceanum poſſeſſiuum. Oceanides patronymicum fe. oceanis.

Ocium proprie vacatio a labore: cuius contrariũ eſt negocium Col. lib. ij. Sed cum tam ocij quã negocij rationem reddere maiores noſtri ↄſueuerint nos quoqꝫ monendos eſſe agricolas eſtimamus quę ferijs facere: quę non facere debeant. Ci. Et idipſum quod daretur ocij. i. tẽporis in quo poſſimus aliquid operari. Sed quia hi qui ſtudijs litterarum operam dant neceſſe eſt vt cęteris negocijs vacui ſint: factum eſt vt ocium pro litterario ſtudio accipiatur. Quintil. Inquirendo ſcribendo talia ſolemur ocium nr̃m. Cic. Quid dulcius ocio litterato. i. ſtudio: ⁊ vt ita dicaꝫ negocioſo ocio? Eſt ergo duplex ocium: aliud philoſophicum: aliud vulgare: philoſophicum bonum ⁊ honeſtum. Uulgare ſeruile. cũ deſidia ⁊ inertia ab honeſta exercitatione deſiſtimus.

Ocioſus. vacuus tranquillus ſecurus. Aug. lib. viij. cõ. Mecũ erat Alipius ocioſus ab opere iuriſperitoꝝ. Ter. in an. Ocioſo iam nunc eſſe imperio. i. ſecuro. Nam niſi qui ſecurus eſt non eſt ocioſus vt inquit Do. hinc ocioſe aduerbiũ qđ eſt cũ ocio. Terẽ. in adel. Ocioſe nunc iam ilico hic conſiſto. Aliqñ ocioſus dicitur ſine cauſa: ſine fructu ſiue ſuperfluus. Amb. Non ocioſa huius paralytici: nec anguſtia medicina eſt.

Ocioſum verbum đr qđ ſine vtilitate ⁊ loquentis et audientis đr: quaſi ſuperfluum. Si omiſſis ſerijs inqͭt. Hiero. de rebus friuolis loquamur ⁊ fabulas narremus antiquas. Cęterũ q̃ ſcurrilia replicat ⁊ cachĩnis ora diſſoluit ⁊ aliqͩ proferꝛ turpitudinis: hic non ocioſi verbi ſꝫ crimĩnoſi tenebiꝛ reus.

Ocior. aris. in ocio ⁊ quiete ſum. Cuius ↄ̃trium eſt negocior. Ci. lib. iij. offi. Cęlius canius ęques. rx. neqꝫ infacetus ⁊ ſatis litteratus cum ſe ſyracuſas ociandi cauſa non negociandi contuliſſet: dictitabat ſe hortulos aliquos emere velle.

Ocior ⁊ ociſſimus latina noĩa pro tolerico ⁊ celerrimus fiunt a poſitiuo grȩco ωκυς. quo latini carent. Ply. lib. ij. Mercurij ſydus inferiori circulo fertur nouem diebus ociore ambitu mõ ante ſolis exortum: modo poſt occaſum ſplendens. Idem lib. xvi. Quidam breuitate radicuꝫ ſeneſcere celerius arbores putant ꝙ coarguunt fici quaruꝫ radices longiſſimę ⁊ ſenectus ociſſima eſt. Hic fiunt aduerbia ocius ⁊ ociſſimę: q̃q̃ ⁊ ociter dicatur pro cito ⁊ q̃ꝫ prompte.

Ocymũ. pe. cor. hęrba ad boũ pabulũ ſata: q̃ ciebãt aluũ bobus Id erat hmõi. Fabę modios decẽ vicię duos: tantũdem: et Eruilię in iugero autũno miſcebãt ac ſerebant admixta etiã auena grȩca cui nõ cadit ſemẽ. Deductum nomẽ a celeritate naſcendi: hoc eſt ab ocyſ. qđ valet cito: vt inquit Uarr. lib. i. de re ruſ. hoc amplius dictũ ocymũ qđ citat aluũ bobus. Et iõ his daꝛ vt purgenꝛ. i. pabuli ſegetes virides ſecte añq̃ꝫ ſiliq̃s generent bobuſq̃ꝫ daꝛ vt citã aluũ faciat vñ nomẽ accępit. Ozymũ vo p. z. hęrba eſt: quã vulgo baſilicon appellant odoris optimi dictum ab οζω redoleo, oico.

Ocnus: mantus filius q̃ mãtuã vrbẽ ↄdidit. Quo noĩe non tam ſignificaꝛ ignauus quã laborioſus ⁊ induſtrius: ſꝫ cui⁹ vxor ſit ꝓdiga: ſed de ocno iſto alij viderint dicere nolo: bonũ eniꝫ eſt quandoq̃ꝫ declinare ab omnium odio.

Ocrea. dicta eſt quę cruſtueꝛ. ꝙ Ci. auctore opponaꝛ crus: vel qđ ſit inęqualꝛ tuberata: vt inquit Feſtus. Apule. Hic galea caput: ille crura ocreis inuoluit. Hic ocreatus qui ocreis calciatus incedit. Ply. li. xviij. Ad reliquos vſus laborioſę euellitur ocreatis cruribus manibuſq̃ꝫ tectis. manicis conuolutum oſſeis ligneiſue conamentis.

Octonus octona octonum ab octo. numero. Uarr. Nutricare octonos porcos paruulos primo poſſunt: incremento facto a peritis dimidia pars remoueri ſolet.

Octophoꝝ. pe. cor. vehiculũ octo rotas habens. Sueto. de gali. Interdum adeo ſegniter ⁊ delicate inceſſit vt octophoro veheretur. Mar. octophoro ſanus portaꝛ amice philippus.

Octopes. piſcis polypus. a numero pedum.

Oculus. dictus eſt ab occulẽdo qđ cilioꝝ tegminibus occulaꝛ. Latẽt enĩ oculi ſub cilicijs ⁊ genis. Sũt ãt oculi pars corporis ꝓcioſiſſima in q̃b⁹ vt Alber. M. inqͭt maxĩa indicia amoris ⁊ odij exiſtũt: ſũt eniꝫ veri cordis nuncij in q̃b⁹ aĩus ĩhabitat Plau. in mili. Nã ego q̃dẽ meos oculos hẽo nec rogo vtendos foris. Per trãſlationẽ poniꝛ ꝓ ĩdicio. Ci. ĩ Lęl. Nec vo illi ĩ luce mõ atq̃ꝫ ĩ oculis magnus ſꝫ ĩtus domiq̃ꝫ p̃ſtantior. Dñr ẽt oculi ĩ arboꝝ ſurculis vñ germinãt. Ab oculus fiunt. Monoculus vnoculus. lanoculus. Et dimi. Ocellus. Perſi⁹ patranti fractus ocello: ruffus aũt domeſticus in epigrãmatis παντα σεθεμ φίλεω μουνόν δεσομ ακρί τον ομμα εχθάιρω ζυγεροις ανδρασι τερπομενομ.

Ocellatus. ta. tũ. qđ ocellos hꝫ: ab ocello diminutiuo. vñ Sue. ĩ Aug. Ocellatas nuces dixit: ꝓ multis foraminib⁹ diſtinctas

Oculeus. plenus oculis. Plau. in aul. Quos ſi argus ſeruet qui totus oculeus fuit quẽ quõdã ioui iuno cuſtodem addidit is nunq̃ꝫ ſeruet. Per trãſlationẽ poniꝛ ꝓ ꝑſpicaci: q̃ſi q̃ ex oclis ↄſtet. Apul. Perſpicaciorẽ ĩpo lynce vꝉ argo: ⁊ oculeũ totũ.

Oculat⁹ mõ đr q̃ ꝑ totũ corpus oculos hꝫ Hier. ad Pau. Per totũ corp⁹ oculati ſũt. Mõ đr q̃ oculos hꝫ vigilãtes: ⁊ q̃ cũcta ꝑſpiciat ⁊ callidus ſiue pñs ẽ. Plau. ĩ tru. Ipſe pluris ẽ oculatus teſtis vnuſq̃ꝫ auriti: decẽ. i. qui pñs fuerit viderit q̃ꝫ. Ply. locũ oculatiſſimũ appellat occultiſſimũ ſecretiſſimũq̃ꝫ q̃uis ꝑ ↄ̃triũ oculatiſſimus dici poſſit manifeſtiſſim⁹. Et tũc obоculato vocabulo nõ ab occulo v̓bo deriuaꝛ: ſicut ⁊ oculiſſimus pro cariſſimo. Plau. Oculiſſimũ hoſtium amice.

Oculitus pe. cor. aduerbium ſicut Medullitus animitus funditur: quo ſignificatur tam earũ eſſe q̃ꝫ oculũ. Plau. Qui amãt ancillam meam oculitus.

Oculo. as. ab oculus fieri puto. Tertu. in apologetico. Sꝫ q̃ iã expolitos ⁊ ipſa vrbanitate deceptos: in agnitionẽ veritatis ocularet. hinc Inoculo ⁊ exoculo: a quo exoculaſſo: is qđ eſt oculũ eruo. Plau. in ru. Si hercle illic illas hodie digito tetigerit: piſtis ambo inuitas niſi tunc exoculaſſitis vſq̃ꝫ adeo: donec qua domũ abeat neſciat. Et hęc oĩa ab occulo. is deducunꝛ q̃uis ꝑ duplex. cc. ſcribitur. Lact. lib. de opi. Ut igitur oculi munitiores eſſent ab iniuria cilioꝝ tegminibus occuluit. Unde oculos dictos Uarroni placet.

Ode grȩce. cantus latine dicitur. hodos vo via.

Odi verbũ defectiuũ vt Priſ. inqͭt neq̃ꝫ p̃ſens neqꝫ futuꝝ: neqꝫ participiũ hꝫ ſed tã p̃ſentis q̃ꝫ prȩteriti tẽporis ſignificatiõeꝫ tenet. Inuenitur tamẽ Odio. is. odi. oſum futuro odiã ⁊ odibo. Hiero. lib. prouer. Et imprudentes odibunt ſcientiã. Significat autem odi odio habeo. a quo Oſus. Unde exoſus ⁊ peroſus: ⁊ oſor de quibus alibi.

Odiũ. ira. inueterata vt inqͭt Ci. lib. iiij. tuſ. Interdũ capiꝛ ꝓ inſtãtia aſſiduitate moleſtia faſtidio. Pla. ĩ aſi. Iã h me abegerit ſuo odio. i. faſtidio. Ter. in eu. Neqꝫ agri neqꝫ vrbis odiũ vnq̃ꝫ me prȩcipit. i. moleſtia faſtidiuꝫ vel ſacietas p̃occupat: odiũ ẽt ſiue qđ idẽ odeiũ nomẽ loci a cãtu nomẽ hñs. In eo enĩ muſica certamina ſpectabanꝛ: grȩce ωδειομ. Uict. Sic pericles athenienſis inter cȩtera opera quę athenis extruxit fecit ⁊ odion in quo certamina muſica ſpectabantur: qđ multis ſedibus ⁊ columnis exornatum fuiſſe hiſtorici ſcripſerũt

Odioſus. qui odio habetur. Ci. odioſum ſane genus hominuꝫ offam exprobrantiũ. Aliqñ capitur ꝓ moleſto. Terẽ. in pho. Si porro eſſe odioſi pergitis: odioſe cum odio.

Odoeporicon οδοι ποpι κομ. vulgo đr. Itinerariũ Hier. de Paula. Neqꝫ enĩ odoeporicon ei⁹ diſpoſui ſcribere. Eſt. n. liber ĩ quo annotanꝛ ꝓfectiões fluuij: vrbes: loca nationes.

Odor. lr̃ę cõmutatiõe đr olor: hinc notũ eſt quid ſignificet oleo đr ⁊ odos pro odor: ſicut honos lepos.

Odorus. a. um. pe. ꝓ. qđ ex ſe odorẽ mittit: vt odora pin⁹ aliqñ odorus poniꝛ ꝓ indagatore ⁊ ſagaci. Uirg. ⁊ odora canũ vis

Odorat⁹ a. um. qđ aliũde accipit odorẽ: vt tẽplũ odoratũ. Interdũ ſumiꝛ ꝓ odorifero. i. qđ ex ſe odorẽ hꝫ. Ply. li. xxi. q̃buſdã annis minus odorata ꝓuenit. ſ. roſa p̃terea magna oĩbus locis ſiccis q̃ꝫ humidis odoratior. Uirg. li. iij. diſce ⁊ odoratam ſtabulis accẽdere cedrũ. Ser. odoratã pro odoriferam.

Odoro. as. ⁊ odoror. deponens. Hierony. in li. gene. odoratus eſt dominus odorem ſuauitatis. Colu. lib. vij. Deinde nares perfricato: vt homines diſcant odorari.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Odorator q̄ odorē ſequit̄ vt canis: qui ⁊ odor inſequus dr.
Odoramentū: odoratio ipſa: ſiue quod odoris gratia tenemus. Ply. omnium odoramentorum: atq; adeo herbarum differentia eſt in colore ⁊ odore ⁊ ſucco.
Odorarius: q̄ odores ↄficit: vēditq; a grecis aromatopola dr.

O ante E

Oeanthe nomen ciuitatis que a quibuſdā etiā oeanthea vocatur eſt etiā flos vue vnam οινος dicitur vinum ⁊ τοανθος dicitur flos oi in oe diphthongum latinam.
Oenanthe. vitis labruſce florens vua. Colligit̄ cū optime olet: ſiccat̄ in vmbra ſubſtrato linteo: atq; in cados cōditur dicta quaſi οινόυ ανθος. hoc eſt vini flos. Hiero. ↄtra Joui. poſuit pro quodam odoramenti genere cum dixit Amomū cyphi. oenonanthe. muſcus ⁊ peregrini muris pellicula.
Oenanthinum. penultima producta. vnguentum qđ ex oenanthe hoc eſt flore labruſce ſit.
Oenon. greci vinum dicunt.
Oenopola. pen. pro. venditor vini: oenopoliū taberna vinaria. Plau. in aſi. Cū a piſtore panē petimus vinū ex oenopolio.
Oenophor. pe. cor. vas vinariū ad ferenda vina aptum οινος vinū qđ απο του οιομαι. qđ eſt imaginor: q2 q̄ copioſi9 biberint multa imaginant̄ q̄ nō ſūt: φερω porto. Mar. Reddit oenophori pondera parua ſui. Apul. in me. lib. viij. oenophoro qđ imixtū vino gerebat venenū oenotria: regio italie ſeu ipſa italia cuius populi oenotrij dicunt̄ q2 ibi optima vina naſcantur ab οινου: vel vt Uar. putat ab oenotro ſabinorum rege oenotrides dicte ſunt due inſule que ſunt contra veliam. pontia ſcilicet ⁊ iſacia.
Oenomaus. hippodamie pr̄ Elidis rex q̄ vict9 a pelope regnuȝ amiſit: totaq; poſtea regio pelopōſus a pelope dicta eſt.
Oebades. darij ſtabularius: cuius induſtria ipſe darius perſarum regnum adeptus eſt.
Oebalus. pe. cor. rex laconū. a q̄ regio oebalia. Ali9 ſuit thelonis capree fili9 de quo Uir. li. vij. Qui mltos in cāpania ſubegit.
Oebalia regio in palepōneſo q̄ ⁊ laconia dr: ab oebalo Arguli filio: q̄ rex laconū fuit. Sta. lib. Achil. Soluerat oebalio claſſem de littore paſtor dardanus. Qđ aūt Uirg. li. iiij. ge. dixit. Nāq; ſub oebalie memini me turrib9 altis ⁊c̄. iō poſuit vt oñderet tarētū a laconib9 fuiſſe ↄditū quor pars eſt oebalia.
Oecos. grece domus ſiue familia latine dr a quo oeconomus.
Oeconomus. pe. cor. tā pecunie q2 frugū ⁊ oīum q̄ dñs poſſidet diſpēſator ē. Uñ ⁊ oeconomicas xenophontis pulcherrim9 liber eſt q̄ nō gubernationē ville ſȝ diſpenſationeȝ vniuerſe domus tullio interpretāte ſigt̄. Cōponit̄ enī ex οικὸς q̄ eſt domus: ⁊ νομος lex. Docet enī diſpenſatorē legem domus eſſe. Oeconomica que ad rem domeſticam ac familiarē pertinent. Oeconomia rei domeſtice adminiſtratio.
Oechalia. vrbs laconie ab oechalico fluuio eam p̄terfluente ita dicta. Sȝ poſtea ab hercule euerſa. Unde ⁊ ea pars laconie que theſſalie ppinqua eſt oechalia appellat̄. Uirg. Ut bello egregias idem diſiecerit vrbes troiamq; oechaliamq;. Alie ēt fuerunt oechalie: vt in theſſalia ⁊ euboea.
Oecumenicus. latine vniuerſalis ⁊ ad totum orbem pertinens Unde oecumenicum concilium dicimus.
Oedipus. odis. ⁊ oedipi tertie. ⁊ ſcđe decli. vt docet Priſ. lib. vi. Sta. lib. j. the. Limes mihi carminis eſto oedipode ↄfuſa domus. Plau. in penu. Oedipo eſt coniectore opus qui ſphyngi interpres fuit. Dictus oedipus απο του οιδειν τούς ποδας. i. a tumore pedū quos habuit perforatos. Fuit aūt nomen filij alij regis thebarum.
Oenotria regia ī brutijs ſicut ſcribit Stra. lib. vj. ab oenotro rege ſabinor ſic appellata: a quo oenotrij viri dicti ſunt.
Oenone. nomen ciuitatis.
Oeſypum. ab oue dictum eſt: quā greci οιν. vocāt quaſi οἷος ρυπον. ideſt ouium ſordes.
Oeſtrū. grece furor dr οιςρος. vñ Sta. vocāt oeſtrū poeticum furorē. Tps erit cū laurigero tua fortior oeſtro facta canam oeſtrū ēt latine aſillus volatile paruū vulgo. Tabanus ex ſonitudine dict9: vel ī tabe. Uirg. Eſt lucos ſilaris circa ilicibuſq; virentē plurim9 alburnū volitās cui nomē aſillo romanū ē: oeſtrū grai vtere vocātes aſper acerba ſonās quo tota exterrita ſyluis diffugiūt armēta. Col. li. x. ſcribit naſci ī extremis ptib9 fauor amplioris magnitudinis q2 ſūt apes cetere: eoſq; nōnulli putāt eē reges: ver ḡcor auctores οιςρους appellāt ab eo q2 exagitēt: nec patiāt̄ examia cōquieſcere
Oeta mons īter theſſaliā ⁊ macedoniā clar9 morte ⁊ ſepulchro herculis ī quo vt Ser. inq̄t ſtelle videt̄ occidere: ſicut de ida naſci. Et vbi ellebor optimū naſcebat̄. A parnaſſo vſq; pindū ps in thermopylas vergēs ppꝛie oeta vocat̄ hic oeteus. a. um. Uñ hercules oeteus dict9 eſt. Aeeta vo colchor rex fuit fili9 Solis ⁊ pſcides nymphe frater pſes qui in taurica regnauit: q̄ habuit filiā hecaten crudeliſſimā ſupra patreȝ que hoīes ſagittis appetere ſolebat faciebat venena. Inuenit prima aconitū quo patrē īteremit regnū occupauit: tēplū diane ſtatuit vbi nauigātes hoſpites ſacrificabat. Quo clarior euaderet nupſit Aeete patruo ex quo genuit cyrcē medeā egyaleū. Cyrce ī venenis plus matre edocta nupſit ſarmatar regi quē veneno interemit ⁊ crudelitate ſua ad italiā pulſa eſt.

O ante F

Offa p duplex. ff. Cōſtabat ex carne fere porcina lucanica quā facere ex mediocri īteſtino romane mulieres a lucanis didicere. Uñ officia porcinā cū cauda offam penitā dicebāt. Uñ eſt. Et patruo ſiles effunderet offas. Offa ēt cibarium ex fruſtis panis ī iure pingui caſeo vetere pipere ⁊ cynamomo cōditis q̄ iuſſulata ⁊ caſeata dicet̄. Uir. melle ſoporatā ⁊ medicatā frugib9 offam. Pōt ēt fieri offa ex alijs reb9. Uar. li. iij. đ re ru. Liba tui offas poſitas he maxie glomerāt̄ ex ficis et farre mixto. Ab offa fit offari9 p coquo. offatim particulatī.
Offula diminutiuū fruſtulū carnis erit pura librale in qđ caro ↄcidit̄: porcina a porco quā in ſartagine craticula et prunis coq̄mus. Uitulina a vitulo quā ad ignē verubus verſantes ad eſcā paramus. Et apđ poetas: p ſimplex. f. ſcribit̄. Mar. Parua tibi curua craticula ſudet ofella. Juuen. At rudis oī tēpore ⁊ exigue furtis imbutus ofelle.
Offula ſilr diminutiuū ab offa. Sue. in Clau. Rogo vos q̄s pōt ſine offula viuere. Colu. ſcribens de ſalſura carnis ſuille vt deiñ offule carnis ſpiſſe cōponunt̄ ⁊ alternis ſal ingeritur.
Offectores. vide ſupra in dictione inferctores.
Offendo. is. di. ſum. ex ob ⁊ fendo qđ nō eſt in vſu ſicut ⁊ defendo ſigt̄ icurro icido ⁊ ppꝛie aī ac corpis. Ter. Aduenīēs offendi quēdā mei loci hic atq; ordinis hoīeȝ haud īpurū. Et nō ſolū de aīatis ſȝ de inaīatis quoq; dr. Sȝ qm̄ q̄ icidūt ī aliq̄d ledere ſepe ſolēt id ī qđ icidūt: factū ē vt offendere p ledere vſurpet̄. Lac. li. iiij. Quo peccato ac ſcelere offenſus de9. Et offendere eſt īuenire ſȝ p̄ter opinionē. Cic. de rep. Sȝ imitor architā illū tarentinū q̄ cū ad villā veniſſet: ⁊ oīa aliter offendiſſet. Itē ponitur pro percutere ⁊ verbis iniuriam facere.
Offenſa. offēſio. offēdo. inis. ⁊ offēſus. us. ī vno ſignificato accipiunt̄. Lucr. Nō igit̄ mltis offenſib9 ītemerādo. Offenſa tū actiue ſumit̄. Ci. Cū tot ei9 offenſas pati nō poſſem diſceſſi. Offenſio plerūq; paſſiue. Idē. In corpe egro odioſa eſt oīs offenſio. i. oīs moleſtia ⁊ paſſio offenſiuncula: pua offenſio.
Offendiculū īpedimētū obſtaculū offenſaculū ē id qđ ponit̄ vt aliq̄s in ipſuȝ incidat vel īpingat ab offenſa nomen deductū.
Offenſatio: obſtatio ſeu obuiatio ab offenſo. as. frequentatiuo vbo: q2uis id nō legerī. Nā ei9 formatio legitia ē: ſicut ab occurſo occurſatio. Defenſio tñ frequētatiuū ē vbi defendo vt apđ Ci. Si igit̄ nō poterit ſiue cauſas defenſitare. Sȝ nō mirū ſi defenſito ⁊ offenſo frequentatiuū duplicia varijs vocibus reperiri poſſint: qm̄ ⁊ curſo et curſito ſimilr inueniunt̄.
Offendix: ligature nodus quo apex retinebatur.
Offero ppꝛie exhibeo ſiue p̄ſento. Terē. in ecy. Oportuīte te mihi offers. Interdū offerre ē ſpōte dare: hinc oblatiōes dñr q̄ dijs offerunt̄. Interdū offerre. Cic. li. iij. of. Regine ſtuprum obtulit. Interdū īmittere. Idem ad pontifices domus ardebat in palatio nō fortuito ſȝ oblato incēdio. Interdū obijcere